

תכנית רב שנתית לחיזוק קצרים - תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לתקן את החלטת ממשלה מס' 1739 מיום 22.6.2014 (להלן: **ההחלטה**) כדלקמן:

1. להוסיף סעיף להחלטה (סעיף 13) שנוסחו כדלקמן: "לצורך יצירת מוקד ומרכז הפעלה אחוד לשגרה וחירום, אשר יספק מענה למניעת אלימות ופגיעה וכן מענה לאירועים בשגרה ובחירום, להנחות את הרשות הלאומית לחירום במשרד הביטחון (להלן: רח"ל) והמשרד לביטחון הפנים להקצות, ממקורותיהם, בשנת 2016, סך של 0.7 מלש"ח כל אחד (סה"כ 1.4 מלש"ח). התקציב יאוגם בתקציב רח"ל. הקצאת התקציב על ידי המשרד לביטחון הפנים מותנית בהתחייבות המועצה המקומית קצרים להפעיל את המוקד לפחות 18 שעות ביממה.

2. בהמשך לאמור בסעיף 10 להחלטה, להורות למשרד הבינוי והשיכון להקצות מתקציבי פרויקט "שיקום שכונות חוזר" לשנים 2017-2018, סך של 8 מיליון ₪ בין השנים 2017 – 2018, לטובת שיקום שכונות חברתי ופיזי בשכונות "נווה" ו-"גמלא" במועצה המקומית קצרים.

התקציב האמור ייפרס באופן הבא: סך של 5 מיליון ₪ לשנת 2017, מתוכם 4 מיליון ₪ לטובת שיקום פיזי ו-1 מיליון ₪ לטובת שיקום חברתי, וסך של 3 מיליון ₪ לשנת 2018, מתוכם 2 מיליון ₪ לטובת שיקום פיזי ועוד 1 מיליון ₪ לטובת שיקום חברתי.

3. לתקן את סעיף 1 להחלטה, כך שהמשפט האחרון בסעיף יימחק, ובמקומו ייכתב: "לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, ממקורותיו, סך של 4 מלש"ח בהתאם לפריסה הבאה: בשנים 2015-2016 0.5 מלש"ח כל שנה, ובשנים 2017-2019 1 מלש"ח כל שנה."

השיקולים להבאת החלטה זו בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), תשס"ט-2009 הינם כאמור בהחלטה 1739 מיום 22.6.2014.

דברי הסבר

החלטת הממשלה מס' 1739 מיום 22.6.14 (להלן-**החלטה 1739**) מגדירה את מועצה מקומית קצרין כאזור בעלת עדיפות לאומית. בהתאם לאמור בהחלטה 1739, קצרין היא ישוב ספר, המשמש עוגן מרחבי בודד וצומת למתן שירותים מרחביים לכל יישובי נפת הגולן, שהיא הנפה הפריפריאלית ביותר בישראל. בקצרין עצמה מתגוררים כ-6829 איש בלבד (למ"ס 2014), והיא מדורגת באשכול 3 במדד הפריפריאליות ובאשכול 5 במדד הכלכלי חברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בהחלטת הממשלה הנ"ל נקבעו פעולות שונות שנועדו להביא להעצמה כלכלית וחברתית של היישוב קצרין, הנותנת מענה לאתגרים הייחודיים של היישוב, כיישוב ספר המשמש עוגן שירותים מרחבי בודד לכל יישובי נפת הגולן. בהמשך לכך וכחשלמה לפעולות קודמות עליהן החליטה הממשלה, מוצע להקצות סכום של 1.4 מלש"ח לטובת יצירת מוקד הפעלה אחוד לשגרה וחירום, אשר יספק מענה למניעת אלימות ופשיעה וכן מענה לאירועים בשגרה ובחירום ובכך יסייע למתן תגובה לכל אירוע במרחב הגולן. הקצאת התקציב על ידי המשרד לביטחון פנים מותנית בהתייחסות המועצה המקומית על הפעלת המוקד במשך 18 שעות ביממה. ההצעה בעניין זה נסמכת על הנימוקים והשיקולים שביסוד החלטה 1739 הנ"ל.

עוד נקבע במסגרת החלטה 1739, כי יוקצו תקציבים לטובת שיקום, חידוש וחיזוק תשתיות אורבניות סביבתיות בשכונות הוותיקות "גמלא" ו"נווה". בהמשך לכך, מוצע כעת להרחיב את הטיפול הממשלתי בשכונות הנזכרות, שכן מדובר בשכונות מוחלשות עם ריכוז גבוה של דיור ציבורי וישנה חשיבות גדולה לשיקום הבניינים וחיזוק האוכלוסייה המתגוררת בשכונות אלה. לצורך כך, מוצע להקצות בין השנים 2017-2018 סך של 8 מיליון ₪, שישמשו לשיקום פיזי של הבניינים בשכונות, כמו גם הפעלת תכניות חברתיות משמעותיות לטובת הילדים והנוער בשכונות אלה.

בנוסף, מוצע לתקן את ההחלטה באופן שהתקציב המיועד למשיכת תושבים ותיירים לקצרין (סעיף 1 להחלטה) יגדל ל-4 מלש"ח ממקורות המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון- תומך

שר האוצר- תומך

השר לביטחון פנים- תומך

שר השיכון- תומך

השר לפיתוח הפריפריה החברתית, הנגב והגליל - תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 3781 מיום 30.10.11

החלטה מספר 1739 מיום 22.6.14

החלטה מספר 1419 מיום 17.4.16

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים

סיווג ראשי : 01ביצועי ;

תחום פעולה עיקרי : 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ד בתשרי התשע"ז
26 באוקטובר 2016

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ד תשרי, התשע"ז

26 באוקטובר, 2016

3723936985

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: תיקון החלטת ממשלה מס' 1739 מיום 22.6.14 בעניין תכנית רב שנתית לחיזוק קצרים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. סעיף 151(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009 (להלן: "החוק" או "חוק ההתייעלות") קובע כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית (להלן – "אזור עדיפות לאומית"); החלטה כאמור יכול שתהיה כללית ויכול שתהיה לגבי עניין מסוים או לתקופה מסוימת. סעיף 151(ב) לחוק מונה את השיקולים שרשאית הממשלה לשקול לצורך קבלת החלטה כי אזור או יישוב הוא בעל עדיפות לאומית. בהתאם לסעיף 151(ג) לחוק, החלטת הממשלה בדבר אזור עדיפות לאומית תהיה מנומקת ומבוססת על נתונים, ויפורטו בה מקור הנתונים והשיקולים שהביאו לקביעת היישוב כאזור עדיפות לאומית.
2. סעיף 152 לחוק קובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית בתחומי הפעילות השונים של הממשלה, ובמסגרת זו תחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאותו אזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות, התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן ההולם את נסיבות העניין.
3. בהחלטת ממשלה מס' 1739 מיום 22.6.14 (להלן – "החלטה 1739") אושרה תכנית רב שנתית לחיזוק קצרים, שתוקפה עד לסוף שנת 2019, תוך הכרזה על קצרים כיישוב בעל עדיפות לאומית. השיקולים המרכזיים שעמדו שביסוד ההחלטה הם תכנון הפריסה של האוכלוסייה ומיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה ומרכז הארץ, כאמור בסעיף 151(ב)-(3)-(4) לחוק, כשלצדם שיקולים מקצועיים הנוגעים למאפייני הרשות ולמטרות ההחלטה. נוסף לשיקולים כאמור פורטו בהחלטה גם הנימוקים התומכים בה, וכן נקבעו ההטבות שיינתנו במסגרתה, הכל בהתאם לחוק.
4. כעת מוצע להוסיף ולהרחיב את התוכנית הרב שנתית לפיתוח קצרים שנקבעה בהחלטה 1739, במספר תחומים כמפורט בהצעה. כפי שמובהר בהצעת ההחלטה היא נסמכת על השיקולים והנימוקים שביסוד החלטה 1739 לעניין קביעת קצרים כיישוב בעל עדיפות לאומית, והסיוע הנוסף המוצע לקצרים הוא בהלימה לנסיבות העניין, כמתחייב מהוראות החוק. יצוין כי בהחלטת ממשלה מס' 1419 מיום 17.4.2016, אושרה גם כן פעולה נוספת במסגרת התכנית הרב שנתית כאמור.
5. יישום ההחלטה יעשה בכפוף להוראות כל דין החל על העניין, ובכלל זה בהקשרים הרלוונטיים, דיני התכנון והבניה ודיני המכרזים. יישום ההחלטה על ידי משרדי הממשלה השונים השותפים ביישומה יעשה על פי העניין בלוי משפטי של היועצים המשפטיים של אותם משרדים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

היועצת המשפטית

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הלשכות המשפטיות של המשרד לביטחון פנים, משרד הביטחון, משרד הבינוי והשיכון והמשרד לפיתוח הנגב והגליל מסרו כי אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 1739 של הממשלה מיום 22.06.2014.

תוכנית רב-שנתית לחיזוק קצרין

1739.

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3781 מיום 30.10.2011 ובהתאם להנמקות המפורטות בפרק העדיפות הלאומית בגוף החלטה זו, להפעיל תכנית רב-תחומית להעצמה כלכלית וחברתית של היישוב קצרין, הנותנת מענה לאתגרים הייחודיים של היישוב, כיישוב ספר המשמש עוגן שירותים מרחבי בודד לכל יישובי נפת הגולן, כדלקמן:

ייחוד היישוב ומשיכה וקליטת תושבים

1. לחזק את תדמית היישוב כדי לסייע במשיכת תושבים חדשים לקצרין, ולצורך כך להנחות את המשרד לפיתוח הנגב והגליל, בתיאום עם המועצה המקומית קצרין ובהתייעצות עם משרד התיירות, בהתאם לצורך, לגבש ולהפעיל תוכנית להרחבת החשיפה הציבורית לקצרין, לחיזוק תדמיתה ולמיצובה כיישוב המציע איכות חיים גבוהה אך בת השגה. לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הנגב והגליל סך של 2.5 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים (2015-2019) ממקורותיו.

2. לצורך משיכת תושבים ליישוב ולצורך הגדלת מרחב אפשרויות התעסוקה של משפחות עם ילדים קטנים המתגוררות ביישוב, להפעיל תוכנית שתיתן מענה חינוכי לילדים עד לשעות אחר הצהריים המאוחרות. לצורך כך, להנחות את משרד החינוך לתקצב פעילויות בתחום החינוך הבלתי פורמלי לילדים עד סוף בית הספר היסודי, בשנות הלימודים תשע"ה-תש"פ, בהיקף של 1 מלש"ח לשנה, ממקורות משרד החינוך. אופן ותנאי תקצוב הפעילות ייקבעו בהתאם לנהלים ולקריטריונים שיגבש המשרד.

3. להנחות את משרד העלייה והקליטה להכין תכנית ייחודית לעידוד התיישבות עולים ותושבים חוזרים בקצרין, לשנים 2015-2019.

מזכירות הממשלה

במסגרת התכנית האמורה יוקם, בין היתר, מוקד יזמות עסקית לעולים שייתן שירותים לכלל העולים והתושבים החוזרים המתגוררים בנפת הגולן, ויינתנו מענקים ייחודיים למקימי עסקים בנפת גולן ומענקים לעידוד העסקת עולים המתגוררים שם. לצורך כך, יקצה משרד העלייה והקליטה, ממקורותיו, סך של 500 אלש"ח בכל אחת מהשנים 2015-2019.

תיירות

4. לצורך חיזוק תעשיית התיירות בקצרין, להנחות את משרד התיירות לתמוך בהקמתם של חדרי אירוח כפרי, באמצעות מתן מענקים בשיעור של עד 24% מהיקף ההשקעה המוכרת, ולעודד הקמתם של עסקים קטנים בתיירות באמצעות מתן מענקים בשיעור של עד 30% מהיקף ההשקעה המוכרת, בהיקף תקציבי כולל של עד 4 מלש"ח, לכל תקופת התוכנית (2015-2019), וזאת ממקורות משרד התיירות בשנים אלו. משרד התיירות יפרסם, עד ליום 1.11.2014, חוזר מנכ"ל בדבר התבחינים הרלוונטיים ליישום תוכנית זו.

5. לצורך חיזוק התיירות בקצרין, להנחות את משרד התיירות לפעול לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות בקצרין בהתאם למתווה שיגבש המשרד בתיאום עם המועצה המקומית קצרין בתוך 90 יום, ולהקצות לשם כך סך של 8 מלש"ח מתקציבו. פריסת המזומן של התקציב תהיה בהתאם לתוכנית שתגובש.

תפעול וייעול הרשות המקומית

6. במטרה לתמוך בפעילויות הנדרשות ליישום תוכנית זו, לרבות פעולות להתייעלות ולחיזוק תפקודי של הרשות המקומית, להקצות למועצה המקומית קצרין מענק זמני מיוחד, במתווה פוחת בשנים 2015-2019. מענק זה יבוא בנוסף ומבלי לפגוע בכל מענק אחר המגיע לרשות, ויועבר לרשות עד לסוף חודש מאי של כל אחת מהשנים האמורות.

לצורך מימון מענק זה, יעביר משרד האוצר למשרד הפנים תקציב תוספתי בסך של 4 מלש"ח ב-2015, 3.5 מלש"ח ב-2016, 3 מלש"ח ב-2017, 2.5 מלש"ח ב-2018 ו-2 מלש"ח ב-2019. משרד הפנים יקצה סכום נוסף למענק, בשיעור כולל של 4.4 מלש"ח, בפריסה על-פני 5 שנים ממקורותיו, בכלל זה מהתקציב המיועד ליישום תוכניות רב-תחומיות בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3781 מיום 30.10.2011.

7. במטרה להקטין את הוצאות התפעול של הרשות ולחזק את שילובה

מזכירות הממשלה

באזור בעל ערכים נופיים וטבעיים ייחודיים, להנחות את המשרד להגנת הסביבה לגבש תכנית אב לקיימות ביישוב, וזאת בשיתוף עם המועצה המקומית קצרין, וכן לקדם לביצוע, בשנים 2015-2016, הרחבה של פרויקט המיחזור והפרדת האשפה ביישוב, בהקצאה כוללת של 3 מלש"ח, באמצעות קרן הניקיון ובכפוף לאישור הנהלת הקרן.

חינוך, חברה וקהילה

8. הממשלה רושמת לפניה את הודעת המועצה המקומית קצרין והמועצה האזורית גולן כי הגיעו להסכמה על הגשת בקשה למשרד החינוך להקמת אולפנה בקצרין החל משנת הלימודים תשע"ו. כן רושמת הממשלה לפניה את הודעת משרד החינוך, לפיה המשרד בוחן את קידום הבקשה לביצוע, בהתאם ובכפוף לעמידת הבקשה בתנאי ובנהלי המשרד.

9. לחזק את הקהילה בשכונות השיכון הוותיקות, ולתגבר את פתרונות הדיור לסטודנטים, לרבות אלו הלומדים במכללת אוהל, ולצורך כך להנחות את המשרד לפיתוח הנגב והגליל בשיתוף עם המועצה המקומית קצרין להקים ולהפעיל קהילת סטודנטים, במסגרתה יקצה משרד הבינוי והשיכון זירות להשכרה בשכונות "גמלא" ו"נווה" בהנחה של 75% מגובה שכר הדירה המקובל במסלול שכר דירה חופשי הנהוג במשרד, וזאת בשנים 2015-2019. כנגד הטבה זו, יידרשו הסטודנטים לפעילות חברתית. משרד הבינוי והשיכון, בתיאום עם המועצה המקומית קצרין והמשרד לפיתוח הנגב והגליל, יקבע את התבחינים, הנהלים והכללים להפעלת התוכנית ולסדרי הזכאות להיכלל בה בהתאם למתווה המפורט בנספח א' להלן.

לצורך יישום התוכנית, לרבות שיפוץ יחידות הדיור ועלויות תפעול, יוקצה סך של 3 מלש"ח כמפורט בטבלה להלן:

מקור תקציבי /	2015	2016	2017	2018	2019
שנת תקציב	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]
משרד הבינוי והשיכון	0.5	0.5	0.2	0.2	0.2
המשרד לפיתוח	0.5	0.3	0.2	0.2	0.2

מזכירות הממשלה

					הנגב והגליל
0.4	0.4	0.4	0.8	1	סה"כ

הסכומים האמורים יועברו על-ידי אגף התקציבים באוצר, מתקציבי המשרדים המופיעים כמקורות בטבלה, לתקנה ייעודית בתקציב המשרד לפיתוח הנגב והגליל, מראש ובאופן מובנה בספר התקציב של השנים הרלוונטיות, כך שלא יהיה צורך בהעברה תקציבית פרטנית. המשרד לפיתוח הנגב והגליל יעביר את התקצוב למפעיל התוכנית בהתאם לנהלים המקובלים. עודפים שלא ימומשו בשנה נתונה יועברו לשנים הבאות עד לשנת 2019, כולל. עודפים שלא ימומשו עד סוף 2019, יוחזרו למשרדים המתקציבים בתקציב 2020.

10. לשקם, לחדש ולתחזק תשתיות אורבניות וסביבתיות בשכונות הוותיקות "נווה" ו-"גמלא", לרבות בית הספר הנטוש "גמלא" לפי שיקול דעת הרשות המקומית, בביצוע המועצה המקומית, בהיקף תקציבי כולל של 9.75 מלש"ח, מהם 2 מלש"ח לביצוע מיידי בשנת 2014, והיתרה כמפורט בטבלה שלהלן:

מקור תקציבי / שנת תקציב	2014 [מלש"ח]	2015 [מלש"ח]	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]
משרד הבינוי והשיכון		2	1	1
המשרד לפיתוח הנגב והגליל		0.25	0.25	0.25
משרד האוצר	2	2	1	
סה"כ	2	4.25	2.25	1.25

הסכומים המפורטים בטבלה לשנים 2015-2017, יועברו על-ידי אגף התקציבים באוצר מתקציבי המשרדים המופיעים כמקורות בטבלה לתקנה ייעודית בתקציב משרד הפנים, מראש ובאופן מובנה בספר התקציב של השנים הרלוונטיות, כך שלא יהיה צורך בהעברה תקציבית פרטנית. משרד הפנים יעביר לרשות המקומית את הסכומים האמורים בהתאם לביצוע, על-פי הכללים הרגילים.

11. להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בתיאום עם המועצה המקומית קצרין, לגבש בתוך 90 יום, תוכנית לפעילות מוטת חקלאות בקצרין על ידי תמיכה במיזמי תיירות חקלאית, אשר יוגשו למשרד בהתאם לקול קורא ונהלי תמיכה ישירה של המשרד. בכלל זה, ייבחנו אפשרויות להרחבת מיזמים חקלאיים-חינוכיים ומיזמי תיירות חקלאית בקצרין. היקף התוכנית יעמוד על סך של 2 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים, ממקורות משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

12. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ישתתף בפרויקט לעידוד השימוש ברכיבה על אופניים כתחליף לשימוש יומי ברכב הפרטי על ידי הסדרת תשתית שבילי אופניים בטוחה בקצרין ובין קצרין לשובי המועצה האזורית גולן, זאת, בהיקף תקציבי של 1 מלש"ח לשנה, לתקופה של 5 שנים, בכל אחת מהשנים 2015-2019, במימון 100% מתקציב הפיתוח של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, על פי נהלי המשרד.

עדיפות לאומית

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: "החוק"), בנושא אזורי עדיפות לאומית, החלטה זו נשענת על השיקולים הקבועים בסעיפים 151(ב)(3) ו-151(ב)(4) לחוק, בעניין תכנון הפריסה של האוכלוסייה ובעניין מיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ, כשלצידם שיקולים מקצועיים הנוגעים למאפייני הרשות ולמטרות ההחלטה.

קצרין היא ישוב ספר, המשמש עוגן מרחבי בודד וצומת למתן שירותים מרחביים לכל יישובי נפת הגולן, שהיא הנפה הפריפריאלית ביותר בישראל.

על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כפי שעובדו והוצגו במסגרת החלטת הממשלה מס' 667 מיום 4.8.2013 (הכרזה על אזורים ויישובים כבעלי עדיפות לאומית) (להלן – החלטה 667), ממוצע הפריפריאליות של היישובים בנפת הגולן (בהתאם לחלוקה המנהלית הרשמית של מדינת ישראל) עומד על 2.33 והוא הנמוך בישראל. בנוסף, במסגרת החלטה 667, שוקלל מדד משולב המבטא ממוצע של מדד הפריפריאליות של הלה"ס והמדד החברתי-כלכלי של הלה"ס, ברמת הנפה המנהלית; גם במדידה זו הגיעה נפת הגולן לציון הנמוך ביותר בין כלל הנפות במדינת ישראל ובפער ניכר.

עוד יצויין, כי נפת הגולן הינה נפה ייחודית בכל הנוגע למאפיינים

מזכירות הממשלה

הגיאוגרפיים שלה גם בהיבטים נוספים, מלבד היותה הנפה הפריפריאלית ביותר בישראל. כך, למשל, כ-65% מיישובים בנפה הם יישובים סמוכי גבול, כהגדרתם בהחלטה 667. בנוסף, נפת הגולן היא גם הנפה הכי פחות מאוכלסת בישראל. על-פי נתוני הלמ"ס צפיפות האוכלוסייה לקמ"ר יבשתי עמדה בנפת הגולן על 38.2 נפשות לקילומטר מרובע, לעומת 50.4 נפשות בנפת באר שבע, ושיעורים גבוהים בהרבה בנפות אחרות (שנתון סטטיסטי לישראל 2013, לוח 2.23). נפת הגולן היא גם הנפה הקטנה ביותר בארץ במספר התושבים הגרים בה (44,000 תושבים על-פי נתוני הלמ"ס לשנת 2012, כמפורט בשנתון סטטיסטי לישראל 2013, לוח 2.15).

כפועל יוצא ממכלול נתונים אלו עולה, כי לנפת הגולן מאפיינים ייחודיים, שאין שניים להם בנפות אחרות בארץ, ולקצרין, כיישוב המהווה עוגן מרחבי לכלל יישובי הנפה, קיימת בהתאם חשיבות וייחודיות עצמאית. פיתוח קצרין משרת אפוא את כלל יישובי הנפה.

בהקשר זה יצויין, כי בשנה האחרונה החליטה הממשלה על מכלול פעולות לפיתוח יישובים בגולן במסגרת שתי החלטות ממשלה. החלטה אחת עסקה בתכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת כל היישובים הדרוזים ברמת הגולן (החלטת ממשלה מספר 1052 מיום 15.12.2013); החלטה שניה עסקה בתוכנית לפיתוח נחלות חקלאיות ביישובי המועצה האזורית גולן (החלטה מס' 1170 מיום 12.1.2014). החלטות אלו הקיפו ונתנו מענה לכל הרשויות המקומיות בנפת הגולן, למעט המועצה המקומית קצרין.

בקצרין עצמה מתגוררים כ-6,700 איש בלבד (למ"ס 2012), והיא מדורגת באשכול 3 במדד הפריפריאליות ובאשכול 5 במדד הכלכלי חברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. ביום 30.10.2011 החליטה הממשלה (החלטה מס' 3781) לקדם תוכנית ניסויית להעצמת מועצות מקומיות בפריפריה. במסגרת זו, החליטה הממשלה למקד מאמצים בפיתוח ובקידום מועצות מקומיות שטרם הצליחו להוות מוקד משיכה מספק לאוכלוסייה ולתעסוקה ולהפוך לעיר. שלוש המועצות המקומיות שעמדו בתבחינים שנקבעו בהחלטת הממשלה (תבחינים שהתייחסו למספר תושבים, מדד פריפריאליות ומדד חברתי כלכלי) היו ירוחם, חצור הגלילית וקצרין. מאז קבלת ההחלטה התקיימה בחינה מקצועית ביחס לשלוש הרשויות הללו וכן חלו התפתחויות נוספות המשליכות על גיבוש תכניות עבורן.

בכל הנוגע לקצרין, חלו שינויים גיאוגרפיים-פוליטיים וכן אושרו החלטות ממשלה לכל הרשויות המקומיות בגולן כפי שפורט לעיל, באופן שקצרין נותרה הרשות היחידה בנפת גולן שאינה כלולה בתוכנית פיתוח ממשלתית. פיתוח קצרין הפך אפוא ליעד העומד בפני עצמו, מעבר לנגזר

מזכירות הממשלה

מהחלטת ממשלה 3781 בעניינה, וזאת נוכח היותה הרשות היחידה ללא תוכנית פיתוח בגולן, ובשל החשיבות של פיתוח קצרין להצלחת תוכניות הפיתוח האחרות של הגולן, המחייבות פיתוח מקביל של קצרין כעוגן השירותים המרחבי.

בכל הנוגע לירוחם המצוינת בהחלטת הממשלה 3781, יצויין כי ירוחם מושפעת באופן ניכר מקידום התוכנית למעבר בסיסי ההדרכה של צה"ל לקריית ההדרכה בצומת הנגב, הסמוכה לירוחם. בהתאם, בהחלטת הממשלה מס' 546 מיום 14.7.13 נקבעה המועצה המקומית ירוחם כיישוב בעל עדיפות לאומית, ואף ניתן לה מעמד ייחודי בין כלל הרשויות שהוגדרו כ"יישובי מטר" באותה החלטה (באר שבע, ירוחם, אופקים, ערד, דימונה, מועצה אזורית מרחבים), וכן נקבע סל של פעולות והשקעות ממשלתיות ייחודיות לירוחם; זאת, נוכח מיקומה של ירוחם בסמוך לקריית ההדרכה של צה"ל, ונוכח העובדה שקריית ההדרכה צפויה להתאכלס כבר השנה, וזאת בשונה מבסיסים אחרים שאמורים לעבור לאזור הנגב.

אשר לחצור הגלילית, יצויין כי משרד הפנים משלים בימים אלו גיבוש תוכנית פיתוח רב-תחומית לחצור הגלילית, בהתאם למתווה שנקבע בהחלטה 3781 הנ"ל.

לאור כל האמור לעיל, מוכרזת קצרין כיישוב בעל עדיפות לאומית לעניין החלטה זו לשנים 2014-2019.

נספח א'

לעניין סעיף מס' 9 להחלטה זו, וכאמור בו, המשרד לפיתוח הנגב והגליל, בשיתוף עם המועצה המקומית קצרין, יקימו ויפעילו קהילת סטודנטים במתחם שכונת השיכון הוותיקות במרכז קצרין. קהילה זו תפעל במתכונת דומה לזו שנקבעה בהחלטת ממשלה מס' 3799 מיום 17.7.2008, בשינויים המתאימים, באופן שיקנה גם לסטודנטים הלומדים במכללת אוהלו דירות להשכרה בשכונות "גמלא" ו"נווה", אשר יוקצו על ידי משרד הבינוי והשיכון בהנחה של 75% מגובה שכר הדירה המקובל במסלול שכר דירה חופשי הנהוג במשרד בינוי והשיכון, וזאת בשנים 2015-2019. כנגד הטבה זו, יידרשו הסטודנטים לפעילות חברתית.

מספר יחידות הדיור שייכללו בתוכנית יעמוד, בשנת 2015, על לפחות 10 יח"ד, והוא יגדל בשנים שלאחר מכן בהתאם למצאי הדירות הקיים בשכונות הנכללות בתוכנית ולמסגרת התקציבית הקבועה לתוכנית.